

АРТЪР КЛАРК НАСЛЕДСТВО

Превод от английски: [Неизвестен], 1978

chitanka.info

Когато се върнахме на базата, Дейвид вече лежеше в гипс и според уверенията на лекаря се чувствувал превъзходно. Нас обаче ни посрещна доста мрачно.

— Как е работата, Дейвид? — запитах аз. — Казаха ни, че можеш да се смяташ за новороден?!

— Разбира се, ако паднеш от височина 25 километра и се измъкнеш само със счупени крака, вероятно трябва да се радваш — изръмжа той в отговор. — Но независимо от това болката не е помалка.

Но от по-нататъшното му мърморене разбрахме, че от всичко най-много го обидили с това, че не са се втурнали към него, а в пустинята към „А-20“.

— Разсъждавай трезво, Дейвид — възрази му Джими Денгфърд. — Веднага щом те прибра вертолетът, базата съобщи, че фактически ти си здрав. А „А-20“ би могла да се сплеска като палачинка.

— „А-20“ е само една — намесих се аз, — а пилотите-изпитатели вървят ако не по цент за чифт, то за не повече от петак за букет.

Дейвид ни погледна под пухкавите си вежди и промърмори нещо по валийски.

— Прокле те с древната клетва на друидите — обясни ми Джими. — И сега ще се превърнеш в ряпа или въобще ще се вкамениш.

Всички бяхме изнервени и ни трябваше още време, за да станем отново сериозни. Дори стоманените нерви на Дейвид получиха сериозен удар, макар да изглеждаше най-невъзмутим от всички ни. Много по-късно научих, че зад неговата способност да запазва спокойствие и в най-невероятните положения се крие тайната за всичко, което се беше случило.

„А-20“ беше паднала на петдесет километра от старта. Проследихме целия ѝ път по радара, така че мястото на падането ни беше известно с точност до няколко метра... Но тогава ние още не знаехме, че Дейвид вече го няма в ракетата.

Първият тревожен сигнал постъпи седемдесет секунди след старта. „А-20“ се издигна на петдесет километра и нейната траектория почти съвпадна с изчислената. Дейвид правеше по два километра в секунда — не твърде много, но повече от когото и да е преди него. И

следваше „Голиат“ вече да се откъсне. „А-20“ беше двустепенна ракета. Втората ѝ степен се състоеше от мъничка кабина със свиващи се крила и при пълно зареждане с гориво тежеше двадесет тона.

На петдесет километра тя се издигаше от двестатонна ракета-носител. След изхранване на горивото си тя се отделяше и спускаше с парашут. През това време горната степен получаваше достатъчна скорост, за да продължи изкачването, и на височина шестстотин километра преминаваше към орбитален полет около земното кълбо. Не си спомням кой нарече ракетите „Давид“ и „Голиат“, но тези имена бяха веднага подхванати и служеха като постоянен повод за остроумия.

Така стояха нещата на теория, а на екрана ставаше нещо нередно и ние веднага почувствувахме бедата.

Зеленото петънце достигна делението, означаващо петдесет километра, и трябваше да се разпадне.

Но това не стана. Изпразненият „Голиат“ не искаше да се раздели с „Давид“ и го теглеше след себе си към Земята. А „Давид“ беше безсилен — неговите двигатели се блокираха от ракетата-носител.

Около десет секунди всичко това се разиграваше пред очите ни. Ние изчакахме точно толкова, колкото трябваше, за да изчислим нова траектория, а след това се наблъскахме във вертолетите и се понесохме там, където „А-20“ беше длъжна да падне на земята.

Разбира се, не се надявахме да намерим нещо друго освен купчина магнезиева сплав, премазана така, сякаш през нея е преминал булдозер. Знаехме, че „Голият“ също така не може да отвори парашутите си, както „Давид“ не може да включи двигателите си. Спомням си, че помислих кой ли ще поеме неприятното задължение да поднесе тази страшна вест на Мевис, но след това съобразих, че тя слуша радиото и сама ще научи за случилото се.

Едва повярвахме на очите си, когато открихме и двете ракети цели и невредими под огромния парашут. От Дейвид никъде нямаше следа, но няколко минути по-късно базата съобщи по радиото, че е намерен. Наблюдателите на втория пост уловили слабата следа на неговия парашут и изпратили към мястото на приземяването му вертолет. След двадесет минути Дейвид вече бил в болницата, но ние още няколко часа се мотахме в пустинята около ракетите и се договаряхме за тяхното докарване на космодрума.

Когато най-накрая се върнахме на базата, изпитахме удоволствието да видим, че ненавистните ни научни наблюдатели и цялата останала тълпа засега стърчат отвън. Като се измъкнахме от тях, побързахме да отидем в болницата.

Шокът и сменилото го неочаквано отпускане напълно ни извадиха от релсите и ние като палави деца дълго не можехме да се умирим. Само Дейвид остана невъзмутим. Своего чудесно спасение, на което нямаше равно в историята на човечеството, той възприемаше като нещо естествено и отегчено се мръщеше, наблюдавайки нашата бурна радост.

— Е — запита най-накрая Джими — какво всъщност се случи с теб?

— Това е ваша работа да го изясните — отвърна Дейвид. — „Голиат“ работеше отлично, докато изгаряше горивото. След това аз изчаках полагаемите се пет секунди, но той все още не се откъсваше. Тогава ударих по аварийното изхвърляне. Лампичките замигаха, обаче не почувствувах тласък. Натиснах още няколко пъти, но вече разбирах, че старанията ми са напразни. Пресметнах, че при скоростта, която имам, ще се издигам още три минути, а след още четири ще направя кратерче в пустинята. И така, оставах ми още седем пълни минути живот — и то, използвайки твоя любим израз, ако се пренебрегне съпротивлението на въздуха. А то би могло да ми подари още няколко минути.

Знаех, че парашутът не може да се отвори, а крилата на „Давид“ не могат да издържат такова натоварване като „Голиат“. Две минути изхабих за търсене на изход от печалното положение, в което бях попаднал.

Хубаво, че те накарах да разшириш този въздушен шлюз. Едвам се промъкнах през него. Като закрепих за бравата края на спасителното въже, изпълзах през корпуса до мястото на съединяването на двете ракети.

Да се отвори парашутната секция отвън е невъзможното аз предвидливо бях взел от кабината със себе си аварийната бравичка. И магнезиевото покритие, разбира се, не устоя. Не минаха дори няколко секунди и парашутът беше измъкнат навън. Предполагах, че все пак трябва да има някакво съпротивление на въздуха, но от него нямаше дори и помен. Оставаше само да се надявам, че когато достигнем

атмосферата, куполът ще се разтвори, стига само материята му да не се закачи за повредения метал и не се накъса.

Когато свърших работата, най-напред се огледах. Видимостта беше лоша, понеже стъклото на скафандъра беше се изпотило (искам да ти обърна внимание върху това обстоятелство). На север се виждаше Сицилия и част от територията на Италия. На юг до самия Бенгази се простираше брегът на Либия. Под мен беше земята, на която се бяха сражавали Александър, Монтгомери и Ромел. Учудих се, че тези сражения бяха предизвикали на времето си толкова шум.

Не останах дълго навън: след три минути ракетата трябваше да навлезе в атмосферата. Като погледнах за последен път увисналия като парцал парашут, пооправих, доколкото беше възможно, въжетата и се вмъкнах обратно в кабината. Трябваше освен това да излея и горивото на „Давид“, което направих: първоначално се избавих от кислорода, а веднага щом той се разнесе, излях и спирта.

Тези три минути ми се сториха дяволски дълги. Първия слаб звук дочух, когато бях вече на двадесет и пет километра от земята. До мен достигна свистене с много висок тон, но съвсем тихо. Като погледнах през илюминатора, видях, че въжетата на парашута се опъват и куполът започва да се отваря по малко. В същото време се върна и усещането ми за собствено тегло.

Прелетях в свободно падане над двадесет километра и ако бих се приземил навреме, натоварванията щяха да възлязат средно десет g, а от време на време и два пъти повече. Но аз бях вече издържал на петнадесет g, и то по много по-незначителен повод. И така, взех двойна доза динокаин и разхлабих шарнирите на креслото. Спомням си, че си помислих дали освен това да не отпусна крилцата на „Давид“, но реших, че те няма да помогнат. А след това, изглежда, съм загубил съзнание.

Когато отново дойдох на себе си, беше много горещо, тежах нормално, но почти не владеех тялото си. Всичко ме болеше и въртеше, а кабината сякаш на инат вибрираше отчаяно. С много голяма мъка се добрах до илюминатора и видях, че пустинята се приближава стремително. Усещането съвсем не беше от приятните. Големият парашут беше свършил своята работа, но аз си мислех, че тласъкът ще бъде сигурно по-силен, отколкото би ми се искало. Така че скочих.

Според вашите приказки излиза, че би било по-добре за мене да остана на кораба, но не мисля, че имам право да се оплаквам.

Известно време стояхме мълчаливо. След това Джими сякаш между другото забеляза:

— Акселерометърът показва, че натоварването е достигнало при тебе до двадесет и един g. Наистина само за три секунди. Натоварването основно е било между двадесет и петнадесет g.

Изглеждаше като че ли Дейвид не слуша и аз след малко казах:

— Е, не можем да задържаме повече репортерите. Ти как си? Готов ли си да ги приемеш?

Дейвид се поколеба.

— Не — каза той. — Не сега.

Като видя израза по лицата ни, той енергично поклати глава.

— Не — каза Дейвид вече решително. — Съвсем не е това, за което си мислите. Готов съм още сега дори да полетя отново. Но би ми се искало просто малко да остана сам и да си помисля. Вие смятате, че съм човек без нерви — продължи той — и съм готов да рискувам, без да ме е грижа за последствията. А това съвсем не е така и бих искал да разберете защо. Никога с никого не съм говорил по този въпрос, дори с Мевис.

Вие знаете, че не съм суеверен, но повечето материалисти си имат тайни слабости, дори когато не искат да си признаят това. Преди много години сънувах странен сън. Сам за себе си той не би значил нищо, но по-късно ми стана известно, че подобни истории са описани от други двама души. Една от тези истории може би сте чели, тъй като авторът ѝ е Дж. У. Ден. В своята първа книга „Експеримент с времето“ той разказва как веднаж му се присънило, че ужким седи в някаква много странна машина с крила, пред непонятни прибори, а години по-късно, когато изпробвал нов самолет, същата тази сцена се повторила с него наяве. Забележете, че сънят, за който ви говоря, ми се присъни много време преди да прочета книгата на Ден. И, разбира се, описаната от него история ми направи силно впечатление. Но още по-значителен ми се стори друг случай. Разбира се, сте чували за Игор Сикорски, конструктора на първите граждански летателни апарати за далечни пътувания, така наречените „клипери“. И така, в своята автобиографична книга, наречена „Историята на крилото С“, той разказва за сън, подобен на съня на Ден. На Сикорски му се

присънило, че върви по някакъв дълъг коридор, на който от двете страни има врати, над главата му светят електрически лампи, а подът под краката му вибрира. В този момент Сикорски почувствувал, че всичко това става във въздуха. В същото време тогава още нямало и помен от някакви самолети и малцина вярвали, че такова нещо е възможно. Този сън, както и сънят на Ден, се сбъднал след много години, когато Сикорски изпитвал своя първи „клипер“.

Като се усмихна смутено, Дейвид продължи:

— Вероятно вече сте се досетили какъв беше сънят, който ми се присъни. Имайте предвид, че не бих се намирал под такова постоянно впечатление на съня, ако не бяха тези толкова сходни случаи. Сънувах, че се намирам в празна стаичка без прозорци. Освен мен там имаше още двама души в костюми, които тогава взех за водолазници. Седях пред някаква странна приборна дъска, в която беше монтиран кръгъл екран. На екрана виждах някакъв образ, но тогава той беше неразбираем за мен, така че забравих за него. Помня само, че се обърнах към своите спътници и казах: „Пет минути до старта, момчета!“ Впрочем за точността на думите не мога да гарантирам. Не стана нищо повече, тъй като в този момент се събудих. От момента, в който станах летец-изпитател, този сън не ми дава покой. Не, изразих се неточно. Той ми внушава сигурност, че с мен няма да се случи нищо... поне дотогава, докато не се окажа в тази кабина заедно с тези двама души. Какво ще стане след това, не зная. Но сега вярвам ви е ясно защо се чувствувах в пълна безопасност, когато падах надолу в „А-20“, както и когато извърших принудително кацане с „А-15“. Ето сега вече знаете всичко. Ако искате, можете да ми се смеете. Понякога и аз сам се смея на себе си. Едно мога да ви кажа: дори всичко това да е глупост, този сън за мене е много важен, тъй като благодарение на него не изпитвам страх в моментите на опасност.

Ние се посмяхме, а малко по-късно Джими запита:

— Тези двамата... не ги ли позна?

Дейвид отвърна с някакво съмнение:

— Никога не съм се замислял върху това. Не забравяй, че те бяха в скафандри и не виждах добре лицата им. Но според мен единият приличаше на тебе, макар че изглеждаше много по-стар, отколкото си ти сега. Страхувам се, Артур, че теб те нямаше там. Прощавай.

— Радвам се да чуя това — казах аз. — Вече ти казах, че предпочитам да оставам на земята, за да мога да изяснявам причините на авариите. Тази роля напълно ме задоволява.

Джими стана.

— О'кей, Дейвид. — каза той. — Ще отида и ще се заема с тази репортерска шайка. А ти си поспи — със сънища или без тях. Да не забравя да ти кажа, че „А-20“ след една седмица ще бъде готова за повторен старт. Мисля си, че това ще бъде последната химическа ракета: казват, че атомните двигатели вече са нещо почти конструирано.

Никога повече не споменахме за съня на Дейвид, но мисля, че никой от нас не беше забравил за него. Три месеца по-късно Дейвид се издигна с „А-20“ на шестстотин и осемдесет километра — рекорд, който никога няма да бъде счупен с апарат от този тип, тъй като никой повече няма да произвежда химически ракети. Незабележителното с нищо кацане на Дейвид в долината на Нил ознаменува с това края на тази епоха.

Минаха още три години, преди да бъде готова „А-21“. В сравнение със своите грамадни предшественици тя изглеждаше съвсем мъничка и беше трудно да се повярва, че тя е по-близо от всички тях до космическите кораби на бъдещето.

Трябва да се каже, че по това време ние и двамата — Джим и аз — вече споделяхме вратата на Дейвид в неговата щастлива съдба. Помня последните думи, казани от Джими преди затварянето на външния люк:

— Сега вече не е далеч, Дейвид, времето, в което ще полетим тримата.

И аз знаех, че той само наполовина се шегува.

Ние видяхме как „А-21“ бавно се издига нагоре по голяма спирала и съвсем различно от предишните ракети. Сега вече не беше необходимо да се безпокоим за преодоляването на земното притегляне с помощта на подръчни средства — ядреното гориво се намираще в самата ракета и Дейвид не бързаше. Ракетата продължаваше да се изкачва още бавно, когато я изгубих от поглед и се прехвърлих в наблюдателния пункт.

Влязох в него в момента, когато образът върху екрана на радара вече загасваше, а звукът на взрива достигна до мене малко по-късно. И

тук животът на Джими се прекъсна, независимо от неговия пророчески сън.

Следващият ми спомен се отнася към времето, когато вертолетът на Джим, оставяйки вдясно в далечината Сноудън, се устреми към Конуей Уели. Никога преди това не бяхме ходили в дома на Дейвид и предстоящото посещение съвсем не ни радваше. Но ние бяхме задължени да направим това.

Докато долу планините се разтваряха пред нас, ние си говорехме за внезапно помраченото бъдеще и гадаехме как ще се развият нещата сега. Нашето потиснато състояние се усилваше от това, че Дейвид ни беше внушил своята вяра по-дълбоко, отколкото бяхме осъзнавали досега. А тя се беше оказала напразна.

Ние не знаехме какво ще прави Мевис и обсъждахме бъдещето на малкия. Сега той сигурно трябваше да е на петнадесет години, но аз не бях го виждал много отдавна, а Джим въобще никога не беше се срещал с него. Дейвид казваше, че синът му се готви да става архитект и има данни за това.

Мевис се държа спокойно и стегнато, но доловимо беше се състарила от времето на последната ни среща. Ние поговорихме за нейните работи и за нарежданията, които Дейвид беше оставил в завещанието си. Още не беше ми се налагало да играя ролята на изпълнител на завещание, но се стараех да давам вид, че добре съм ориентиран във всичко това.

Тъкмо бяхме стигнали до разговора за момчето, когато външната врата се хлопна и то влезе. Мевис го повика и ние чухме неговите бавно приближаващи се стъпки. Той явно не беше очаквал срещата с нас и очите му, когато най-сетне се появи, бяха зачервени от сълзи.

Аз бях забравил колко много прилича на баща си, а Джим тихо ахна.

— Здравей, Дейвид — казах аз.

Но той дори не ме погледна. Беше се втренчил в Джим с онзи особен израз, с който се гледа човек, когото някъде си виждал, но не можеш да си спомниш къде.

И тогава внезапно разбрах, че младият Дейвид никога няма да стане архитект.

Публикувано в списане „Наука и техника“, брой 31/1978 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.